

**Onderwerp:** Raadsvoorstel - Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 door VRZL en MCC

|                     |                        |                |                                    |
|---------------------|------------------------|----------------|------------------------------------|
| Vergaderdatum:      | 27 juni 2023           | Registratienr: | Z/23/188454 188454                 |
| Portefeuillehouder: | Burgemeester E. Geurts | Steller:       | Weide, Rielke van der (Beekdaelen) |

Aan de Raad

**Voorstel:**

1. In te stemmen met de door de Veiligheidsregio vast te stellen jaarstukken 2022 en begroting 2024 en geen zienswijze in te dienen.

**Inleiding:**

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg (hierna: VRZL) zal in haar vergadering van 7 juli 2023 beslissen omtrent de vaststelling van de begroting 2024 en de jaarstukken 2022 van de VRZL en de begroting 2024 en de jaarstukken 2022 van het Meld- en Coördinatie Centrum (hierna: MCC). Alvorens deze stukken ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd, krijgen raden van deelnemende gemeenten de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de genoemde financiële stukken van de VRZL. Dit is geregeld in de artikelen 10.3 en 10.4 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg en artikel 68 Wet gemeenschappelijke regelingen. Deze zienswijzen zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming van de stukken. De gemeenteraad is bij brief d.d. 3 april 2023 (bijlage 1) verzocht om voor 26 juni 2023 een eventuele zienswijze in te dienen. De jaarstukken 2022 en begroting 2024 MCC zijn ter informatie aan de gemeenteraden verzonden.

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). Daarnaast ontvangt de Veiligheidsregio een BDUR-bijdrage (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) van de Rijksoverheid. Deze specifieke lumpsum uitkering wordt direct aan de VRZL ter beschikking gesteld en is een aanvullende tegemoetkoming voor de uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding, inclusief het gemeentelijke en geneeskundige deel.

De stukken van de VRZL bestaan uit twee programma's te weten, Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweezorg. Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het beheersen van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op incidenten. Hierbij gaat het om incidenten zelf, maar ook om de dreiging of aankondiging van een gebeurtenis en de (mogelijke) impact op de openbare orde en veiligheid. De doelstellingen en activiteiten in het kader van het programma Brandweezorg zijn gericht op het bestrijden van brand en incidenten, het redden van mens en dier, het verkleinen van de gevolgen van brand en incidenten en het verkleinen van risico's op branden en incidenten door bijvoorbeeld voorlichting te geven hoe brandveilig te leven. De belangrijkste taken van de brandweer zijn gelegen in de

onderdelen Risicobeheersing, Incidentbestrijding, Vakbekwaamheid, Kaderstelling en Meldkamer. Een volledig inhoudelijk overzicht van de programma's kunt u vinden in de bijlagen.

Hier onder volgt een toelichting van de voorliggende jaarstukken 2022 en begroting 2024.

#### Jaarstukken 2022 VRZL (inclusief GHOR)

Het jaar 2022 stond in het teken van meerdere langdurige crisisstructuren. Bij de afronding van de covidpandemie moest zich een nieuwe crisisstructuur vormen met een nieuw takenpakket: de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Samen met gemeenten bemiddelde VRZL onder andere bij opvanglocaties en voorzieningen en zocht op diverse vlakken afstemming met ministeries in crisisopschaling, hielpen ze om noodlocaties in te richten en veerde ze mee op het moment dat aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moest worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. Van de capaciteit en inzet werd het maximale gevraagd en ook financieel had dit impact. Daarnaast werd de VRZL geconfronteerd met autonome ontwikkelingen, zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en het zgn. verlofsparen.

#### *Resultaatbestemming:*

Het resultaat van de VRZL in 2022 bedraagt € 416.957 negatief. Voorgesteld wordt om het negatieve resultaat van de VRZL incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeente. Het aandeel van de gemeente Beekdaelen in het negatieve resultaat bedraagt daarmee € 22.055. Verwerking van deze bijdrage kan plaats vinden in de gemeentelijke jaarrekening 2022, die wordt vastgesteld door de raad op 11 juli 2023.

Het resultaat van de GHOR in 2022 bedraagt € 15.037 positief. Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van de GHOR toe te voegen aan de algemene reserve van de GHOR. Dit heeft verder géén financiële impact op het rekeningresultaat 2022 van de gemeente Beekdaelen.

Het uiteindelijke resultaat in 2022 van de VRZL bedraagt € 401.920 negatief.

| VRZL Resultaatbestemming                         | Rekening 2022   |
|--------------------------------------------------|-----------------|
| Negatief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg | -416.957        |
| Positief resultaat GHOR                          | 15.037          |
| <b>Nog te bestemmen resultaat 2022</b>           | <b>-401.920</b> |

Het is voor het eerst dat het negatief resultaat van de Veiligheidsregio niet ten laste van de algemene reserve wordt gebracht. Maar dat de deelnemende gemeenten om een gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd. Het bedrag van € 22.055 is een relatief geringe bijdrage voor gemeente Beekdaelen. En drukt daarmee slechts gering op het rekeningresultaat van de gemeentelijke jaarrekening 2022. Echter, het is wel een teken dat de Veiligheidsregio steeds minder goed in staat is om financiële tegenvallers het hoofd te bieden. Dat vraagt in elk geval om gepaste aandacht.

#### Weerstandsvermogen:

| <b>Weerstandsvermogen VRZL 31-12-2022:</b> |                  |
|--------------------------------------------|------------------|
| Algemene reserve C&R en Brandweezorg       | 1.348.000        |
| Algemene reserve GHOR                      | 88.000           |
| <b>Totale weerstandscapaciteit</b>         | <b>1.436.000</b> |
|                                            |                  |
| <b>Weerstandsvermogen</b>                  | <b>0,29</b>      |

In oktober 2022 heeft het Algemeen Bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Het weerstandsvermogen wordt bepaald als verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen van groter dan 1. Op grond van deze cijfers is de conclusie dat het weerstandsvermogen van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg een score van *ruim onvoldoende* heeft.

Het weerstandsvermogen heeft ook de aandacht van de Provincie Limburg. Is er namelijk sprake van een score ruim onvoldoende in vier jaar op rij, dan kan de Provincie preventief toezicht instellen. Dat betekent dat de Veiligheidsregio zelfstandig géén begrotingswijzigingen meer mag doorvoeren en daarbij altijd vooraf eerst toestemming van de Provincie nodig heeft.

#### Structureel begrotingssaldo:

| <b>Structureel Begrotingssaldo</b>     | <b>Rekening 2020</b> | <b>Rekening 2021</b> | <b>Rekening 2022</b> |
|----------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
| Begrotingssaldo na resultaatbestemming | 680.000              | -120.000             | -402.000             |
| Incidenteel Begrotingssaldo            | 303.000              | 379.000              | -443.000             |
| <b>Structureel Begrotingssaldo</b>     | <b>377.000</b>       | <b>-499.000</b>      | <b>41.000</b>        |

Er moet sprake zijn van een structureel en reëel begrotingsevenwicht. Er is weliswaar nog steeds sprake van een sluitende begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) omtrent de verwerking van onttrekkingen aan de voorzieningen. Deze wijziging betekent dat onttrekkingen aan de voorziening niet meer via de exploitatie mogen lopen, maar rechtstreeks op de voorziening worden gemuteerd.

Echter, in 2021 was het structureel begrotingssaldo negatief. Dat betekent dat structurele lasten niet volledig zijn gedekt door structurele baten. En dat de ramingen onvoldoende volledig, realistisch en haalbaar zijn geweest. Dit vormt een aandachtspunt.

#### Financiële kengetallen:

| <b>Financiële Kengetallen</b>                               | <b>Rekening 2021</b> | <b>Begroting 2022</b> | <b>Rekening 2022</b> | <b>Begroting 2023</b> | <b>Begroting 2024</b> |
|-------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|----------------------|-----------------------|-----------------------|
| Netto schuldquote                                           | 42,17%               | 50,55%                | 37,78%               | 40,57%                | 35,53%                |
| Netto schuldquote gecorrigeerd van alle verstrekte leningen | 42,17%               | 50,55%                | 37,78%               | 40,57%                | 35,53%                |
| Solvabiliteitsratio                                         | 7,91%                | 18,77%                | 7,57%                | 4,32%                 | 3,69%                 |
| Structurele exploitatieruimte                               | -0,93%               | 0,00%                 | 0,06%                | -1,65%                | -0,05%                |

**Solvabiliteit:** dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de Veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het percentage is relatief laag en dat zegt iets over de financiële weerbaarheid van de Veiligheidsregio.

**Structurele exploitatieruimte:** dit cijfer geeft aan welke structurele ruimte de Veiligheidsregio heeft om de eigen lasten te dragen. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent dit dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

**Netto schuldquote:** dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie over de mate waarin de rentelasten en de aflossingen drukken op de exploitatie.

Het streven van gemeenten is om de reserves bij de VRZL zo laag mogelijk te houden. Als er een situatie ontstaat waarbij financiële middelen nodig zijn, dan zullen de deelnemende gemeenten daaraan bijdragen. Gezien het feit dat de financiële positie van de Veiligheidsregio géén rooskleurig beeld geeft, wordt het steeds aannemelijker dat in de toekomst vaker om een gemeentelijke bijdrage zal worden gevraagd. Dit heeft zijn weerslag op de eigen gemeentelijke begroting en het begrotingssaldo en zal in de toekomst in ogenschouw worden genomen.

#### Begroting 2024 VRZL

De begroting 2024 is gebaseerd op de begroting 2023. Dat betekent dat in de begroting 2024 geen majeure beleidswijzigingen zijn aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde [meerjarenbeleid](#)<sup>1</sup> dat loopt tot 2024.

Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie omdat deze het huidige meerjarenbeleidsplan afhecht, terwijl gelijktijdig het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 in ontwikkeling is. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn besproken in het bestuur van de VRZL. Daar is deels al op geanticipeerd, mede omdat sommige ambities een voortzetting zijn van de huidige ambities. Er is aan het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 géén financiële paragraaf toegevoegd. De vraag is echter of deze ambities vervuld kunnen worden met de huidige beschikbare budgetten. Of dat de realisatie van deze ambities in de toekomst vraagt om bijstelling van die budgetten met mogelijk gevolg dat er om een gemeentelijke bijdragen wordt gevraagd.

Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio's). Voor de inzet van deze extra middelen zijn kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van de veiligheidsregio.

---

<sup>1</sup> Betreft een hyperlink naar de site.

In de reguliere Begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van de Veiligheidsregio is alleen rekening gehouden met een indexering vanwege loon- en prijsstijgingen. Dit leidt tot een reguliere structurele begrotingswijziging van € 181.418 voor de jaarschijven 2024-2027. En er is sprake van de extra structurele bijdrage voor de voorziening FLO voor een bedrag van € 29.733 per jaarschijf 2024-2027.

In het memo "Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL" wordt gesproken over een incidentele bijdragen voor de hogere energieprijzen. Het huidige energiecontract is gesloten ten tijde van de hoogtijdagen van de energiecrisis medio 2022. Hierdoor zijn de tarieven binnen het huidige energiecontract aanzienlijk hoger. Inmiddels laten de energieprijzen een daling zien, die echter nog géén vertaling heeft in het huidige energiecontract. Hierover lopen gesprekken met de energieleverancier om het contract open te breken en tot lagere, meer realistischere tarieven te komen. De uitkomst van deze onderhandelingen is momenteel nog niet bekend mede omdat de gesprekken nog lopen. Momenteel is er alleen in de begroting 2023 sprake van een extra incidentele gemeentelijke bijdrage van € 71.870. Deze begrotingswijziging wordt verwerkt in de 1e Bestuursrapportage 2023. De meerjarige effecten van de energieprijzen zijn niet verwerkt.

De loonindex wordt bijgesteld van 3% naar 10%. Voor gemeente Beekdaelen leidt dit een structurele begrotingswijziging van € 110.720. Daarnaast is er tevens sprake van een structureel tekort op de loonkosten als deze in september worden bijgesteld na bekendwording van de loon- en prijsindex in de CPB Kerngegevensstabel MEV (peildatum september 2023). De financiële impact hiervan is nog niet verwerkt in de Begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027.

In onderstaand schema zijn de diverse begrotingswijzigingen op de gemeentelijke Begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 weergegeven:

#### VRZL

| Begrotings<br>jaar | Begroting<br>VRZL | Begroting<br>Beekdaelen | Loon- en<br>prijsindex<br>regulier | Autonome<br>ontwikkeling | Structurele<br>bijdrage FLO | Begrotings<br>wijziging |
|--------------------|-------------------|-------------------------|------------------------------------|--------------------------|-----------------------------|-------------------------|
| 2022               | 2.263.256         | 2.263.256               | -                                  | -                        | -                           | -                       |
| 2023*              | 2.551.630         | 2.369.040               | -                                  | 182.590                  | -                           | <b>182.590</b>          |
| 2024*              | 2.690.911         | 2.369.040               | 181.418                            | 110.720                  | 29.733                      | <b>321.871</b>          |
| 2025*              | 2.690.911         | 2.369.040               | 181.418                            | 110.720                  | 29.733                      | <b>321.871</b>          |
| 2026*              | 2.690.911         | 2.369.040               | 181.418                            | 110.720                  | 29.733                      | <b>321.871</b>          |
| 2027*              | 2.690.911         | 2.369.040               | 181.418                            | 110.720                  | 29.733                      | <b>321.871</b>          |

Gedeeltelijk kunnen deze begrotingswijzigingen worden opgevangen met de reserve loon- en prijsstijgingen binnen de Begroting en meerjarenraming van gemeente Beekdaelen. Hiervoor krijgt de gemeente bij de meicirculaire 2023 extra middelen. Echter, deze reserve loon- en prijsstijgingen is niet onuitputtelijk. Wat er toe kan leiden dat deze ontwikkelingen op termijn op de gemeentelijke begroting gaan drukken.

Mocht er géén compensatie voor de autonome ontwikkelingen plaats vinden vanuit de deelnemende gemeenten, dan heeft dit gevolgen voor het weerstandsvermogen. En zoals reeds hierboven beschreven kan dat er toe leiden dat de Provincie Limburg over gaat tot preventief toezicht.

## GHOR

| Begrotings jaar | Begroting GHOR | Begroting Beekdaelen | Begrotings wijziging |
|-----------------|----------------|----------------------|----------------------|
| 2022            | 65.285         | 65.285               | -                    |
| 2023            | 66.817         | 65.285               | 1.532                |
| 2024            | 72.033         | 65.285               | 6.748                |
| 2025            | 72.033         | 65.285               | 6.748                |
| 2026            | 72.033         | 65.285               | 6.748                |
| 2027            | 72.033         | 65.285               | 6.748                |

De Geneeskundige hulpverleningsorganisaties in de Regio (kortweg: de GHOR) wordt uitgevoerd door de GGD. De GHOR Zuid-Limburg verbindt partners tussen zorg en veiligheid. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de GHOR-taken overgedragen aan de GGD Zuid Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de GHOR-taken. De GHOR wordt gefinancierd door bijdragen van het Rijk en de gemeenten. Deze financiering verloopt via de Veiligheidsregio. Om die reden is de GHOR verwerkt in de begroting van de Veiligheidsregio. En besluitvorming vindt ook plaats in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. De gemeentelijke bijdrage wordt gebaseerd op het aantal inwoners van Zuid-Limburg per 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar (begroting 2024 is gebaseerd op het aantal inwoners van 2022).

### Jaarstukken MCC 2022

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg gehuisvest, waar de brandweer, politie en ambulancezorg 24 uur per dag (24/7) intensief samenwerken om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie Limburg en het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding ondergebracht in het MCC. In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties bij rampen en crises zoals Regionaal Beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en bijbehorende actiecentra zijn onder één dak gerealiseerd zodat er een optimale en integrale afstemming plaatsvindt. De politie is penvoerder van het MCC. De verhouding tussen de partners en de politie staat 42% tot 58%.

Er is een positief exploitatieresultaat in 2022 gerealiseerd van € 447.226,33. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat van € 447.226,33 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds van het MCC.

| MCC Resultaatbestemming                | Rekening 2022  |
|----------------------------------------|----------------|
| Positief resultaat MCC                 | 447.226        |
| <b>Nog te bestemmen resultaat 2022</b> | <b>447.226</b> |

In het verleden is de afspraak gemaakt om een egalisatiereserve te vormen om op die manier de gemeentelijke bijdragen zo laag mogelijk te houden. Echter, al jaren blijkt deze egalisatiereserve ruimschoots voldoende te zijn met als gevolg dat ook de gemeentelijke bijdragen al jaren stabiel zijn. En de vraag rijst nu dan ook of het nog écht noodzakelijk is dat positieve resultaten worden toegevoegd aan de egalisatiereserve. In feite is dit niet meer écht noodzakelijk en kunnen positieve

resultaten ook worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten (42%) en de politie (58%).

Er zijn in 2022 voor € 447.226,33 minder kosten uitgegeven dan de vooraf vastgestelde begroting ad € 1.487.500. Dit is voor een gedeelte toe te wijzen aan de lagere personeelskosten en lagere rentekosten i.v.m. uitgestelde investeringen. Daarnaast zijn er vooral door het blijven stimuleren van thuiswerken veel lagere huisvestingskosten. In de categorie verbinding en automatisering zijn aankopen en investeringen uitgesteld. Ook in de categorie beheer is een onderschrijding waarneembaar in de categorieën huren en lease en externe deskundigheid. De uitgestelde investeringen zijn voornamelijk het gevolg van de op dit moment lopende besprekingen inzake de eigendomsconstructie van het MCC en de daarbij behorende huisvesting van de partners in het MCC.

De verwachting is dat de entiteit MCC ultimo 2023 wordt geliquideerd. Momenteel wordt gewerkt aan het samenstellen van de liquidatiebalans en de mogelijke financiële effecten van de liquidatie. Voornemen is om de opgebouwde reserve te laten terugvloeien naar de deelnemende gemeenten. Immers, zij zijn ook degene geweest die afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in MCC. Echter, daarbij geldt wel de kanttekening dat de deelnemende gemeenten gezamenlijk slechts een aandeel van 42% hebben in een eventueel liquidatieresultaat. Aangezien het overige aandeel van 58% toekomt aan de politie. Dit voorstel wordt in oktober 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. En hiervoor zal einde van dit jaar een nieuwe zienswijze worden voorgelegd aan de gemeenteraden.

#### Begroting MCC 2024

Bij het opstellen van de begroting 2024 voor het MCC zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De vastgestelde begroting 2023 vormt de basis voor de begroting 2024.
- De bijdrage van de partners is gefixeerd op de bijdrage van 2023 en alleen geïndexeerd voor 2024.
- Bij de indexering van de bijdrage/aandeel van politie en partners in 2024 is een loonstijging van 3,9% en een materiele kostenstijging van 2,4% toegepast conform MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau.
- De bijdrage van de partners Brandweer, GHOR en gemeenten zijn samengevoegd als bijdrage van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). Tevens is er een bijdrage van de Meldkamer Limburg (MKL) opgenomen conform voorgaande jaren.
- De bijdrage derden heeft betrekking op de bijdrage Burgernet.
- Voor de berekening van de kapitaallasten 2024 is een afzonderlijke staat van activa opgemaakt. De vrijval en de nieuwe kapitaallasten van (vervangings)investeringen zijn in de begroting verwerkt.
- Bij de berekening van de afschrijvingskosten is uitgegaan van de Harmonisatie Afschrijvings-methodiek Politie (HAP).
- In de begroting 2024 is geen raming opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Binnen de huidige Begroting 2024 van het MCC is sprake van ongewijzigd beleid. In onderstaand schema is de begrotingswijziging voor de gemeentelijke Begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van gemeente Beekdaelen weergegeven op het gebied van het MCC.

| Begrotings jaar | Begroting MCC | Begroting Beekdaelen | Begrotings wijziging |
|-----------------|---------------|----------------------|----------------------|
| 2022            | 7.500         | 7.500                | -                    |
| 2023            | 7.500         | 7.500                | -                    |
| 2024            | 8.256         | 7.500                | 756                  |
| 2025            | 8.256         | 7.500                | 756                  |
| 2026            | 8.256         | 7.500                | 756                  |
| 2027            | 8.256         | 7.500                | 756                  |

### **Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?**

Dit voorstel draagt bij aan global goal 16 Vrede, justitie en sterke publieke diensten & 17 Partnerschap om de doelen te bereiken.

### **Argumenten:**

*1.1. Het tekort op de jaarrekening 2022 VRZL kent een oorzaak onvoorspelbare autonome ontwikkelingen met financiële impact op de organisatie in 2022.*

Het tekort is met name te verklaren door de dotatie in de voorziening verlofsparen die niet gedekt wordt uit algemene dekkingsmiddelen. In december 2022 heeft er ook een eenmalige uitkering voor medewerkers o.b.v. de CAO plaatsgevonden, om de extreem hoge inflatie te compenseren. Deze uitkering kon niet geheel worden gedekt uit de incidentele vrijval reserves op basis van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen.

*1.2. Het verschil tussen de begroting 2022 en de jaarrekening 2022 is minder dan 1%.* Het weerstandsvermogen is al drie jaar op rij ruim onvoldoende. Bij een vierde jaar dreigt preventief toezicht door de Provincie Limburg. Het resultaat 2022 bedraagt € 402.000 negatief, waarbij het verlies toeneemt ten opzichte van het resultaat 2021; dat bedraagt € 120.000 negatief. Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Denk daarbij aan het lage weerstandsvermogen, de lage stand van het eigen vermogen, de lage financiële kengetallen en de hoge financieringen. Het algemeen beeld van de jaarrekening 2022 laat géén rooskleuring beeld zien. Daarnaast dreigt preventief toezicht door de Provincie Limburg. In de toekomst kan dit betekenen dat er steeds vaker om gemeentelijke bijdragen wordt gevraagd. En dit heeft zijn weerslag op de eigen gemeentelijke begroting en de meerjarenraming, die ook steeds meer onder druk komen te staan door alle maatschappelijke ontwikkelingen. Zoals hierboven uitgebreid is beschreven.

*1.3. De landelijke vraagstukken en de ontwikkeling van de rol van veiligheidsregio's bij maatschappelijke opgaven zorgen in toenemende mate voor de veiligheidsregio voor financiële risico's.*

In 2022 is landelijk in toenemende mate beroep gedaan op de veiligheidsregio's bij grote maatschappelijke opgaven zoals de organisatie en coördinatie van noodopvang voor Oekraïense vluchtelingen, crisishulpverlening van asielzoekers en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden, maar die wel moeten worden georganiseerd én voorgefinancierd. Dit levert een risico op, naast de 'reguliere' inzet in een maatschappij die onder druk staat op diverse gebieden (o.a. arbeidsmarkt en milieuvraagstukken).

*1.4. De jaarrekening 2022 VRZL voldoet aan de wettelijke eisen uit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).*

In paragraaf 3.3.10 is het structureel begrotingssaldo toegelicht en in paragraaf 3.3.9 is het overzicht van incidentele baten en lasten toegelicht. Een toelichting op het reëel en structureel evenwicht is hierboven beschreven. Deze overzichten zijn

opgesteld en toegelicht conform de voorschriften BBV. De externe accountant heeft de jaarrekening getoetst op toepassing van de BBV en geen bevindingen of opmerkingen gemaakt.

*1.5. Er volgt naar verwachting een positieve accountantsverklaring.*

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2022 is goedkeurend voor getrouwheid en goedkeurend voor rechtmatigheid, indien de resultaatbestemming zoals voorgesteld wordt uitgevoerd. Dat betekent dat incidenteel € 416.957 in rekening wordt gebracht bij de deelnemende gemeenten. Voor Beekdaelen een bijdrage ad € 22.055 (zie paragraaf 'kosten en dekking' van dit voorstel).

*1.6. Door het tekort incidenteel te dekken vanuit gemeenten blijven cruciale gevolgen voor het weerstandsvermogen VRZL en een structureel tekort op de begroting, uit.*

Een structureel tekort leidt er in principe toe dat de algemene reserve (verder) wordt uitgeput, waardoor er geen buffer meer bij VRZL bestaat om risico's te mitigeren indien deze bewaarheid worden. Vervolgens zal bij een structureel tekort niet alleen de omvang van de reserve nihil worden, maar ook alsnog beroep moeten worden gedaan op deelnemende gemeenten VRZL om elk nieuw tekort aan te vullen. Bijkomend effect is dat Provincie Limburg vanuit de rol als toezichthouder de VRZL onder preventief toezicht plaatst, aangezien een structureel tekort zal ontstaan op de begroting van VRZL (zoals hierboven beschreven).

*1.7. Er is sprake van een overzichtelijke begroting 2023 VRZL.*

Conform afspraken heeft de VRZL een duidelijke programmabegroting opgesteld.

*1.8. De begroting gaat uit van ongewijzigd beleid en vastgestelde afspraken.*

In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst". Investerings zijn voornamelijk zogenaamde geplande vervangingsinvesteringen in voertuigen en materieel. Daarnaast is bij de opstelling van de Begroting 2024 de door het Algemeen Bestuur van de VRZL op 2 december 2022 vastgestelde "uitgangspunten begroting 2024" gehanteerd. Daartoe behoren onder andere de uitgangspunten: het lopend beleid wordt voortgezet en de Begroting 2024 wordt opgebouwd vanuit het bestaande beleid.

In de Begroting 2024 is de memo "Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL" niet verwerkt. Deze financiële impact heeft wél gevolgen voor de gemeentelijke begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van gemeente Beekdaelen (zoals hierboven beschreven).

*1.9. De indexering waarmee de VRZL in de begroting 2024 rekening houdt, betreft een voortzetting van de bestuurlijke lijn.*

De toegepaste indexatie is op basis van reeds gemaakte afspraken over de indexeringssystematiek (bestendige gedragslijn). In december 2022 zijn in het AB VRZL t.a.v. de indexering de volgende financiële uitgangspunten vastgesteld:

- Bij het opstellen van de (concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die bij de septembercirculaire van enig jaar worden gepubliceerd. Aangezien de begroting voor 1 april van het voorafgaande jaar gereed dient te zijn, kan géén gebruik worden gemaakt van de indexpercentages conform de meicirculaire van het gemeentefonds.

- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau met als peildatum september, in het 4e kwartaal van het lopende jaar. Dit kan nog leiden tot een additionele begrotingswijziging.

*1.10. De begroting is opgesteld conform de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).*

De begroting is opgesteld conform voorschriften BBV en voldoet aan de wettelijke eisen.

*1.11. Het positief resultaat MCC wordt (conform afspraak) toegevoegd aan het egalisatiefonds MCC.*

Het wijzigen van het eigenaarschap van MCC wordt momenteel besproken, waarbij het de bedoeling is om deze wijziging in te laten gaan per 1 januari 2024, mits alle partijen instemmen met de bijbehorende financiële effecten. Een financieel effect voor VRZL kan zijn dat er gelden vrijkomen vanuit een mogelijke liquidatie van het MCC construct, met daarbij een aandeel voor deelnemende gemeenten VRZL (slechts ter grootte van 42%). Zoals hierboven beschreven.

*1.12. De begroting 2023 MCC is overzichtelijk en voldoet aan de verwachting.*

De begroting 2024 MCC is gebaseerd op ongewijzigd beleid en geeft op een overzichtelijke manier inzicht in wat het MCC doet, wat het kost en waaruit dit wordt gefinancierd. Zoals hierboven beschreven.

### **Kanttekeningen en risico's:**

*1. Het tekort op de jaarrekening 2022 VRZL wordt doorbelast aan gemeenten en niet opgevangen door de algemene reserve van de VRZL.*

De verwerking van het negatieve resultaat 2022 dient in principe opgevangen te worden door de VRZL zelf, door dekking uit de algemene reserve en niet vanuit een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten. Echter, indien het nadelig resultaat van € 416.957 ten laste wordt gebracht van de reserve VRZL, wordt het weerstandvermogen dusdanig beperkt dat dit naar verwachting cruciale gevolgen heeft voor de (structurele) begroting VRZL en daarmee ook voor de deelnemende gemeenten (zie argument 1.6.).

*2. Het definitieve effect van de nieuwe CAO op VRZL is voor 2024 nog onzeker.*

Recent is een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. Daarin is een loonstijging afgesproken van ca. 10%. Dit kent een effect op 2023 en heeft ook een structurele doorwerking naar 2024. Hierdoor wordt een tekort op de loonkosten voorzien, dat nog beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. Voor 2024 is het wel de verwachting dat het benoemde maximale effect van de CAO stijging weer afneemt, omdat het bedrag wordt gecompenseerd vanuit de loonindexering zoals die bekend zal worden in de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023. Dat leidt tot compensatie waarmee de loonstijging VRZL waarschijnlijk vanaf 2024 structureel kan worden afgedekt.

Nb. Periodiek worden gemeenten geïnformeerd over de realisatie. Daar waar risico's zich voordoen met een financieel effect, hebben deze altijd een plek en behandeling in de bestuurlijke cyclus VRZL.

3. *Het definitieve effect van de hogere energiekosten is voor 2024 nog onzeker.* De VRZL heeft in 2023 te maken met hogere energiekosten die het resultaat zijn van een aanbesteding door het Collectief Zuid Limburg, waarbij gemeenten VRZL zijn aangesloten. Daarnaast is de energiemarkt een autonome ontwikkeling met financiële impact die niet door VRZL te beïnvloeden is, maar wel een financiële onzekerheid met zich meebrengt. Dit is een risicopost (Begroting 2024 VRZL, p.23-25). Echter, de VRZL concludeert dat deze hogere kosten in de omvang van 2023 een incidenteel karakter kennen. Het huidige energiecontract is voor één jaar afgesloten, waarbij de prijs is gebaseerd op de prijzen in de periode 1 februari 2022 tot en met 30 november 2022. Op dit moment wordt gekeken naar een contract vanaf 1 januari 2024. Gezien de dalende gasprijzen verwacht men dat een prijsstijging uiteindelijk minder effect heeft. Daarnaast neemt VRZL maatregelen om het energieverbruik te beteugelen.

Nb. Periodiek worden gemeenten geïnformeerd over de realisatie. Daar waar risico's zich voordoen met een financieel effect, hebben deze altijd een plek en behandeling in de bestuurlijke cyclus VRZL.

#### **Financiën:**

Voorgesteld wordt om het negatief resultaat in de jaarrekening 2022 VRZL ad € 416.957 incidenteel in rekening te brengen bij de deelnemende gemeenten VRZL. Voor Beekdaelen heeft dit een financiële impact ad € 22.055 Dit bedrag wordt meegenomen in de jaarrekening 2022 die tevens op 11 juli 2023 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Tenzij de gemeenteraad niet akkoord gaat met de zienswijze en vraagt om dotatie van het negatieve resultaat aan de algemene reserve van de Veiligheidsregio.

#### *Financiële impact Begroting 2024 VRZL voor Beekdaelen*

In ons begrotingsproces vindt bijstelling (actualisatie) plaats, zodat de begroting 2024 en meerjarenraming aansluit bij de nu voorliggende begroting VRZL en MCC.

#### **Vervolgtraject en verantwoording:**

De besluitvorming over de jaardocumenten vindt plaats in de Algemene Bestuursvergadering van 7 juli 2023. Na behandeling van het raadsvoorstel in de raadscommissie en raad wordt een afschrift van het besluit ter kennisname doorgestuurd naar het DB/AB van de veiligheidsregio Zuid-Limburg. In de vergadering van het Algemeen Bestuur VRZL 7 juli 2023 worden de zienswijzen bij de besluitvorming betrokken. In de statuten van de VRZL is bepaald dat besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.

#### **Communicatie:**

Ten aanzien van de voorliggende jaarstukken en begroting zal na besluitvorming door de Raad op 27 juni 2023, een afschrift van het besluit ter kennisname doorgestuurd worden naar het DB/AB van de veiligheidsregio Zuid-Limburg.

**Bijlagen:**

1. Aanbiedingsbrief Zienswijze Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 VRZL
2. Jaarbericht 2022 VRZL (ter informatie)
3. Jaarstukken 2022 VRZL (voor zienswijze)
4. Begroting 2024 VRZL (voor zienswijze)
5. Jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
6. Toelichting jaardocument MCC 2022 (ter informatie)
7. Begroting 2024 MCC (ter informatie)
8. Raadsbesluit - Jaarstukken 2022 en Begroting 2024 door VRZL en MCC

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine

Dhr. ing. E. Geurts